En studiemotiverande kurs på folkhögskola kan vara den knuff som behövs för att en person som tappat sugen ska återuppta gymnasiestudierna. Ändå utnyttjas långt ifrån alla platser.

TEXT: **Kristina Falk** FOTO: **Linus Hallgren**

Folkhögskola lockar drop-outs tillbaka

Arbetslösheten är betydligt högre bland dem som inte har gått gymnasiet jämfört med de som har en gymnasieutbildning. Folkhögskolesatsningen startades 2010 och vände sig inledningsvis till arbetslösa ungdomar under 25 år som saknade fullständigt grundskole- eller gymnasiebetyg men sedan 2013 kan även långtidsarbetslösa inom jobb- och utvecklingsgarantin ta del av insatsen. Tanken är att den tre månader långa studiemotiverande kursen ska väcka lusten att börja studera igen.

Sara Silfversköld

– Vi har väldigt bra resultat. Två tredjedelar går vidare till studier på folkhögskola eller komvux, praktik eller jobb, berättar **Sara Silfverskiöld**, projektledare på Birkagårdens folkhögskola i Stockholm.

Skolan arangerar kurser löpande och när vi kommer på besök är höstens första omgång inne på sin femte dag. Ett tiotal deltagare har samlats i klassrummet Blidö i ABF-huset på Sveavägen där folkhögskolan håller till. På schemat står engelska. Läraren frågar vilka sociala medier de använder varpå en diskussion följer på utmärkt engelska.

– Jag blir hela tiden förvånad över hur mycket eleverna kan. De flesta har god studieförmåga, det är inte det som är grejen. Anledningen till att de hoppat av skolan är att de inte trivts, ofta på grund av mobbning eller stress. De har helt enkelt inte orkat tvinga sig till skolan, säger Sara Silfverskiöld.

Under kursen ”nosar” man på olika skolämnen. Men fokus är till en början att få eleverna att finna sig väl tillrätta och känna gemenskap.

– Om vi lyckas få eleverna att komma de första dagarna har vi dem i vår hand. När de väl trivs och känner sig välkomna brukar resten funka. Folkhögskolor är vänliga och hjälpsamma ställen. Jag har aldrig hört talas om att mobbning förekommer. I och med att man haft det jobbigt själv unnar man varandra att lyckas och må bra, säger hon.

Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet har i år avtalat om 6 000 platser inom folkhögskolesatsningen men fram till och med augusti hade knappt 2 100 anvisats. Förra året fanns 8 000 platser, varav 3 000 stod tomma.

– Många unga vet inte att det finns folkhögskolor eller komvux. De har aldrig fått någon information om detta. Vi har ett bra samarbete med flera arbetsförmedlingar men jag tror att vissa arbetsförmedlare inte har koll på att de här kurserna finns, de har så mycket annat att hålla reda på, säger Sara Silfverskiöld och tillägger att hon mer än gärna åker ut till kontoren och informerar.

En av de arbetsförmedlingar som hon har ett nära samarbete med är Af Solna och arbetsförmedlaren **Ingrid George**, som arbetar i kontorets ungdomslag.

– Folkhögskolesatsningen går hand i hand med de nya verktyg vi fått, traineejobb och utbildningskontrakt. Skrämmande många av de ungdomar jag träffar har inte ens grundskoleexamen. Sara brukar komma hit och hålla information och erbjuder även ungdomarna att göra studiebesök. Vilket har varit en förutsättning för många att våga ta steget och prova på grund av att de haft så dåliga erfarenhe-

”Många unga vet inte att det finns folkhögskolor eller komvux. De har aldrig fått någon information om detta.”

Engelskaläraren Tony Martin har en bakgrund som radiopratare.

Birkagårdens folkhögskola välkommar nya deltagare på den studiemotiverande kursen varje dag.

tyck till!
Vad har du för erfarenhet av folkhögskolor? Gå in på Vis/ På Jobbet.

Flera satsningar på folkhögskola

- Folkhögskolesatsningen startade 2010 och har sedan dess förlängts flera gånger. Deltagarna, det vill säga arbetssökande som inte har slutfört gymnasiet, går en studiemotiverande kurs på tre månader vid en folkhögskola. Från början omfattades enbart ungdomar, 16-24 år, men sedan 2013 även långtidsarbetslösa inom jobb- och utvecklingsgarantin. Under utbildningstiden har deltagaren rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

- 2014 startade även Folkhögskoleutbildning i etableringsuppdraget som pågår sex månader och innehåller bland annat studier i svenska och arbetsförberedande insatser. I år har antalet platser fördubblats till 2400, men hittills har bara drygt 800 anvisats.

- Sedan den 3 augusti kan den som deltar i sysselsättningsfasen få möjlighet att studera på folkhögskola i ett år med aktivitetsstöd.

- Se fler satsningar i budgetpropositionen på sidan 8.

ter av skolan. De jag knappt trodde skulle klara av studier har gjort det på folkhögskola. Mycket tack vare att de arbetar i mindre grupper och att det är mindre stress. Miljön där är oerhört läkande, säger Ingrid George.

I korridoren utanför klassrummet möter vi 21-åriga **Ferman Kleifelt** som hoppade av gymnasiet ett halvår innan studierna var klara.

Han har betat av den studiemotiverande kursen och går nu allmän kurs för att läsa in de ämnen som fattas för att få gymnasiekompetens.

– Får se sen vad jag gör, jag kanske blir VVS-ingenjör, säger han och ler.

Sedan starten 2010 har cirka 20 000 personer deltagit i folkhögskolesatsningen. Arbetsförmedlingens och Folkbildningsrådets mål att minst 25 procent av deltagarna ska motiveras att fortsätta studera har överträffats med råge. Uppföljningar ett år efter avslutad kurs visar att cirka 35-40 procent gått vidare till andra studier.

Sannolikheten för att börja studera är 20 procentenheter högre bland dem som gått den studiemotiverande kursen jämfört med övriga arbetssökande.

– Resultaten är fantastiskt bra. Jag kan förstå att det kan vara svårt att motivera de som tidigare misslyckats i skolan och som nu är inställda på jobb att börja studera igen, men det ger så många en ny chans. Det finns undersökningar som visar att man genom att höja sig från grundskole- till gymnasienivå inte bara ökar sin möjlighet att få jobb. Hela ens liv och hälsa förbättras. Alla som behöver borde få ta del av insatsen, anser **Sylvia Wallgren** som varit sakansvarig för folkhögskolesatsningen på Arbetsförmedlingen sedan starten.

Ferman Kleifelt trivs på Birkagårdens folkhögskola.